

Anbefaling om innhold i tuberkuloseundersøkelse for ulike grupper med plikt til undersøkelse, jf. forskrift om tuberkulosekontroll § 3-1

Forskrift 21. Juni 2008 nr. 567 om tuberkulosekontroll § 3-1 angir hvilke grupper som har plikt til tuberkuloseundersøkelse. Tuberkuloseundersøkelsen skal skje i henhold til gjeldende anbefalinger, jf. forskriftens § 1-2. Nasjonalt Folkehelseinstitutt utgir faglige anbefalinger etter forskriften, jf. § 4-5.

Hvem skal undersøkes	Frist for gjennomføring av undersøkelsen jf § 3-2	Formål med undersøkelsen	Anbefalt innhold i tuberkuloseundersøkelsen
§ 3-1 nr. 1. Asylsøkere og flyktninger	Innen 14 dager	Oppdage tuberkulose Oppdage latent infeksjon	Tuberkulinprøve av alle IGRA* av alle med ≥ 6 mm Mantoux Lungerøntgen av alle som har fylt 15 år
§ 3-1 nr. 1. Familiegjennforente og studenter ¹	Så snart som mulig og senest innen 4 uker	Oppdage tuberkulose Oppdage latent infeksjon	Tuberkulinprøve av alle IGRA* av alle med ≥ 6 mm Mantoux Lungerøntgen av alle som har fylt 15 år
§ 3-1 nr. 1. Arbeidsinnvandrere	Så snart som mulig og senest innen 4 uker	Oppdage lungetuberkulose	Lungerøntgen
§ 3-1 nr. 2. Personer som i løpet av de siste tre årene har oppholdt seg mer enn tre måneder i land med høy forekomst av tuberkulose, og som skal inntre eller gjeninntre i stillinger i helse- og omsorgstjenesten eller i andre stillinger knyttet til barneomsorg. Plikten gjelder også for personer under opplæring eller hospitering ²	Så snart som mulig. Undersøkelse for tuberkuløs sykdom før tiltredelse, § 3-2 tredje ledd.	Oppdage tuberkulose Oppdage latent infeksjon	Tuberkulinprøve av alle IGRA* og lungerøntgen av alle med ≥ 6 mm Mantoux hvis uvaksinert eller vaksinert i løpet av første leveår ≥ 10 mm Mantoux hvis vaksinert etter første leveår
§ 3-1 nr. 3. Andre personer som det er medisinsk mistanke om er eller har vært i risiko for å bli smittet med tuberkulose ³	Øyeblikkelig ved mistanke om smittsom sykdom, ellers så snart som mulig og senest innen 4 uker	Oppdage tuberkulose Oppdage latent infeksjon	Tuberkulinprøve av alle IGRA* og lungerøntgen av alle med ≥ 6 mm Mantoux hvis uvaksinert eller vaksinert i løpet av første leveår ≥ 10 mm Mantoux hvis vaksinert etter første leveår

* Interferon-gamma release assay (IGRA)

¹ Familie til arbeidsinnvandrere regnes som familiegjennforente og undersøkes som for denne gruppen.

² Denne gruppen inkluderer personer som skal arbeide som au pair. For studenter og hospitanter regnes institusjonen som arbeidsgiver, ikke høyskole/universitet.

³ Personer som er aktuelle i denne sammenhengen er nærmere omtalt i Veileder til forskrift om tuberkulosekontroll

Interferon-gamma release assay (IGRA)

Det finnes per i dag to kommersielt tilgjengelige tester på markedet; QuantiFERON®TB Gold (QFT) og T-spot-TB testen. Egenskapene ved QFT gjør testen best egnet til rutinemessig undersøkelse av store grupper. T-spot-TB testen er bedre egnet til selektiv testing hos spesielt sårbare personer. QFT er nyttig som en første IGRA-test brukt i screening, eventuelt etterfulgt av T-spot-TB testen for personer med ikke-konklusivt QFT-resultat eller immunsvikt.

Frister for gjennomføring av tuberkuloseundersøkelse

Undersøkelsen av personer, herunder av utlendinger, skal foretas så snart som mulig, (jf tuberkuloseforskriften § 3-2). Begrepet ”så snart som mulig” er skjønnsbasert, fordi det ikke er hensiktsmessig med en absolutt frist. For de fleste tilfeller vil det være mulig å gjennomføre undersøkelsen innen 4 uker. For flyktninger og asylsøkere gjelder det en absolutt frist på fjorten dager (jf § 3-2, andre ledd).

Undersøkelse av arbeidstakere med plikt til tuberkuloseundersøkelse etter § 3-1 nr 2 skal også gjennomføres ”så snart som mulig”. Det er tilstrekkelig at det kun foreligger negativt resultat for undersøkelse for tuberkuløs sykdom *før* tiltredelse, forutsatt at arbeidstaker ikke har symptomer på smittsom sykdom. Arbeidsgiver har plikt til å påse at slik undersøkelse er gjennomført og at resultat av undersøkelsen foreligger med negativt resultat før tiltredelse (jf § 3-2 tredje ledd).

For personer med plikt til tuberkuloseundersøkelse etter § 3-1 nr 3 er fristen for gjennomføring ”så snart som mulig” eller snarest (øyeblikkelig hjelp) for personer med symptomer på smittsom tuberkulose, jf smittevernloven § 5-1.

Nasjonalt folkehelseinstitutt angir hvilke land som har høy forekomst av tuberkulose, jf. forskrift om tuberkulosekontroll § 4-5. Oppdatert liste finnes på [www.fhi.no/tema/smittsomme sykdommer/tuberkulose/forskrift](http://www.fhi.no/tema/smittsomme_sykdommer/tuberkulose/forskrift) og veileder.

Oppfølging av prøveresultatet

For nærmere rutiner for oppfølging og henvisning av personer henvises det til Veilederen; forebygging og kontroll av tuberkulose.